

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №1

Тема: **Зміст та засади етики бізнесу**

Мета: узагальнити та поглибити знання студентів про зміст і структуру етики бізнесу; визначити та охарактеризувати основні категорії та принципи ділових відносин у бізнесі; з'ясувати особливості корпоративної культури та способи підвищення моральних стандартів організації.

Перелік питань для обговорення

1. Поняття, структура та основні концепції етики бізнесу.
2. Етичні принципи сучасного бізнесу.
3. Корпоративна етика. Етичні кодекси організації.
4. Способи підвищення моральних стандартів організації.

Ключові поняття: етика, бізнес, утилітаризм, деонтична етика, категорії етики, корпоративна культура, корпоративна етика, етичні принципи, етичні кодекси, неетична поведінка.

Теми рефератів

1. Цінності як ядро корпоративної культури.
2. Вплив культури організації на її діяльність.
3. Ділова етика в бізнесі.
4. Етичні кодекси, їх значення для формування етичної поведінки в організації.
5. Мораль, моральні цінності та моральна культура.

Запитання для контролю знань здобувачів освіти

1. Що таке етика бізнесу?
2. Для чого потрібні етичні кодекси організації?
3. Якою є структура етичного кодексу організації?
4. Про що йдеться в Золотому правилі моральності?
5. Визначити поняття та основні характеристики моралі.
6. Охарактеризувати поняття «цінність» і «ціннісні орієнтації».
7. Охарактеризувати особистісні цінності.
8. Що ми розуміємо під колективними або корпоративними цінностями?
9. Визначити зміст моральної культури спілкування та охарактеризувати її рівні.

Завдання та проблемні ситуації

1. Відокремте категорії етики із сукупності понять інших суспільних наук:

- 1) Добро;
- 2) Суспільна свідомість;
- 3) Щастя;
- 4) Моральність;
- 5) Гідність;
- 6) Суспільний ідеал;
- 7) Етикет;
- 8) Совість;
- 9) Гедонізм;
- 10) Прекрасне;
- 11) Виробничі відносини;
- 12) Моральна діяльність;
- 13) Соціальна постанова;
- 14) Справедливість.

2. Які моральні чинники виникнення та формування совісті? Виберіть із наведених висловів найбільш прийнятні для вас і поясніть, як ви їх розумієте:

- «Совість – це наш внутрішній суддя, що безнадлишково свідчить про те, наскільки наші вчинки заслуговують пошани або осуду наших ближніх» (П. Гобальх).
- «Совість – правильний суд доброї людини» (Аристотель).
- «Уся сила моральної совісті виявляється в усвідомленні заподіяного зла» (Д. Дідро).
- «Закон, що живе в нас, називається совістю. Совість є, власне, застосування наших вчинків за цим законом» (І. Кант).

3. Обґрунтуйте, у чому полягають моральні обов'язки стосовно самого себе.

Література

Базова:

- Гай Й.М. Етика ділового спілкування: навч.посіб./ Й.М. Гах. – К.: ЦНЛ, 2005. – с. 21 – 34, 87 – 111;
- Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування: навч.посіб. / В.Я. Зусін. – К.: Центр навч. Літератури, 2005. – с.7 – 15;
- Палеха Ю.І. Етика ділових відносин / Ю.І.Палеха. – К.: Кондор, 2008. – с. 6 – 43;
- Хміль Ф.І. Ділове спілкування: навч. Посіб. / Ф.І.Хміль. – К.: Академвидав, 2004. – с.208 – 233;

Чайка Г.Л. Культура ділового спілкування менеджера: навч. посіб. / Г.Л.Чайка. – К.: Знання, 2005 – с. 47 – 76; с.197 - 231; с.347 – 367; 377 – 398;

Чмут Т.К. Етика ділового спілкування: навч. посіб. / Т.К.Чмут, Г.Л.Чайка. К.: Знання, 2007. – с. 77 – 87.

Допоміжна:

Радченко С.Г. Етика бізнесу. Практикум. / С.Г.Радченко. – К.: КНЕУ, 2006. – с. 11 – 32.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Під час розгляду першого питання необхідно акцентувати увагу на тому, що етика бізнесу – це розділ професійної етики, що вивчає специфіку моральної свідомості, моральної діяльності та моральних відносин у сфері бізнесу; сукупність етичних принципів і норм, якими мають керуватися бізнес-організації та їх члени у своїй діяльності; проаналізувати основні концепції етики бізнесу й охарактеризувати основні структурні рівні етики бізнесу. Узагальнюючи перше питання, потрібно звернути увагу на те, що етика бізнесу як одна з гуманітарних дисциплін формує засади, що сприяють гармонійному розвитку бізнесу в суспільстві.

Розкриваючи друге питання, слід проаналізувати основні етичні принципи сучасного бізнесу, розкрити загальнолюдські нормативні етичні принципи, релігійні етичні норми, професійні етичні норми, корпоративні норми та етичні норми особистості; необхідно сформулювати сучасні норми етики бізнесу.

Під час відповіді на третє питання, потрібно охарактеризувати поняття «корпоративна культура»; проаналізувати основні елементи корпоративної культури; окремо звернути увагу на функції корпоративної культури: відтворення, оціночно-нормативна, регламентувальна, пізнавальна, комунікаційна, функція суспільної пам'яті. Узагальнюючи третє питання, слід звернути увагу на значення етичних кодексів для формування етичної поведінки в організації.

Розглядаючи четверте питання, необхідно сформулювати та проаналізувати способи підвищення моральних стандартів організації, визначити причини неетичної поведінки.